

การเพิ่มประสิทธิภาพ ส่งเสริม และสนับสนุนนวัตกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ศรัณยา ศิริรัมย์¹ สุรสิทธิ์ บุญขุนนท์² มาเรียม นะมิ³

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภาครัฐได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการแพร่กระจายนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์การ สิ่งแวดล้อม การยอมรับเทคโนโลยี และพฤติกรรมตามแผน นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ภาคเอกชนยอมรับการลงทะเบียนผู้ค้ากับภาครัฐ และสามารถดำเนินการด้วยระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ในการซื้อขายสินค้าและบริการได้อย่างทั่วถึง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า (1) นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้า โดยเฉพาะระบบอินเทอร์เน็ตออฟติงส์และโปรแกรม โดยส่งเสริมหรือสนับสนุนระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (2) เป็นกระบวนการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานภาครัฐ มีความเหมาะสมกับองค์กรในปัจจุบัน และ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอิทธิพลในการตัดสินใจยื่นเสนอราคา กับหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตในการจัดซื้อให้มีคุณภาพ สนับสนุนการเรียนรู้และยกระดับกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถแข่งขันในตลาดออนไลน์ได้อย่างยั่งยืน.

คำสำคัญ: การส่งเสริม SMEs; การสนับสนุนนวัตกรรม; นวัตกรรมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ;

พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. 2560

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

การอ้างอิง:

ศรัณยา ศิริรัมย์, สุรสิทธิ์ บุญขุนนท์ และมาเรียม นะมิ. (2566). การเพิ่มประสิทธิภาพ ส่งเสริม และสนับสนุนนวัตกรรมการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารดุชนิทัศน์ทางสังคมศาสตร์*, 13(1), 30-43.

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: saranya469135@gmail.com

^{2,3} โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Enhancement of Efficiency, Promoting, and Supporting Innovative Electronic Procurement for Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs)

Saranya Siriram¹ Surasidh Boonchunone² Mariam Namee³

Abstract

This academic article aims to increase efficiency, promoting and supporting in Thai procurement government for Small and Medium Enterprises can be operated accurately, completely. It is to introduce a conceptual model, including Theories of Diffusion of innovation theory, Technology-Organization-Environment Framework, Technology acceptance model, The theory of planned behavior, This impact of Government's support policies on the development of Small and Medium-sized Enterprises (SMEs). For the private sector to accept vender registration with the government. And by action electronic government procurement system transactions in the purchase of goods and services have been thoroughly.

The results of the analysis revealed that (1) Innovations in information technology have progressed especially the Internet of Things and programs. that promotes or supports the electronic government procurement system. (2) It's a decision-making process in applying innovations in technology and information in organizations, and government agencies. To be suitable and accessible with the current environment organization. (3) Enhancement of efficiency and supporting the electronic government procurement system affects the factors that influence bid mark-up decisions for Small and Medium-sized Enterprises. By using of work the Internet Information technology system for work. Promote quality procurement and support able to create a learning process and upgrade Small and Medium Enterprises to be knowledgeable and able to compete in the online market sustainably.

Keywords: Promoting SMEs; Support Innovations; Innovations Electronic Government Procurement; Government Procurement and Inventory Management Act B.E. 2560 (2017)

Type of Article: Academic Article

Cite this article as:

Siriram, S., Boonchunone, S., & Namee, M. (2022). Enhancement of efficiency, promoting, and supporting innovative electronic procurement for Small and Medium-sized Enterprises (SMEs). *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 13(1), 30-43.

¹ Doctor of Philosophy Program in Business Administration, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Hau Mark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: saranya469135@gmail.com

^{2,3} Doctor of Philosophy Program in Social Sciences, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ปัจจุบันพบว่าปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวลง (disruption) จากสถานการณ์โรคไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่กำลังแพร่ระบาดอย่างรุนแรง การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมบริการใหม่จึงมีบทบาทสำคัญต่อภาคธุรกิจเอกชนได้มีการปรับวิธีการทำงานด้วยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการติดต่อสื่อสาร (Khahro, Hassan, Zainun, & Javed, 2021) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจให้เกิดความมั่นคงทนต่อนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเติบโตทางเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างรวดเร็ว แต่ยังคงพบกับความเสี่ยง ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการเงิน การตลาด และการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐได้ ทำให้หน่วยงานภาครัฐพยายามส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม โดยใช้นโยบายรัฐบาลกำหนดเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างโดยมีกฎหมาย ระเบียบ กรอบการปฏิบัติงานและมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ในการดำเนินธุรกรรมผ่านทางการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตในการจัดซื้อออนไลน์ จากการทำธุรกรรมแบบเดิมสู่การทำงานหรือการทำธุรกรรมในรูปแบบใหม่โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพของการทำงานและธุรกิจที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Agbesi, Fugar, & Adjei-Kumi, 2018; Potjana-jaruwit, 2020; Surya, Menne, Sabhan, Suriani, Abubakar, & Idris, 2021)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory--DOI)

เป็นทฤษฎีที่ถูกนำเสนอโดย (Rogers, 2010) เพื่อใช้ศึกษาการเผยแพร่ นวัตกรรม โดยทฤษฎีนี้เน้นความเชื่อทางการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเกิดจากการแพร่กระจายของสิ่งใหม่ๆ จากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่งและสังคมนั้นยอมรับการนำไปใช้สิ่งใหม่ๆ นี้ คือ นวัตกรรมซึ่งเป็นทั้งความรู้ แนวคิด วิธีการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้นำหลักการดิจิทัลมาใช้ลดลำดับขั้นและเวลาในการคัดสรรหรือคัดเลือกซึ่งคุณลักษณะ ของนวัตกรรมที่จะแสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการยอมรับ (Rogers, 2010) ควรมีคุณลักษณะ 5 ประการดังนี้ (1) นวัตกรรมนั้นมีข้อได้เปรียบหรือมีข้อดีกว่า (relative advantage) คือ การรับรู้ได้ว่านวัตกรรมนั้นสามารถใช้งานได้มากกว่าระบบเดิม หรือรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้จากการนำนวัตกรรมมาใช้ (2) ความยุ่งยากซับซ้อน (complexity) คือ การรับรู้ถึงระดับความยากง่ายของนวัตกรรมนั้นสามารถใช้งานได้ง่าย ไม่มีความสลับซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก (3) สามารถสังเกตเห็นได้ (visibility) คือ สามารถสังเกตได้จากบุคคลอื่นๆ ในองค์กร ดำเนินงานโดยใช้ระบบ เทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน (4) ความสอดคล้องหรือเหมาะสม (compatibility) คือ สอดคล้องกับความต้องการหรือความชำนาญของบุคคลที่มีศักยภาพกับการยอมรับนวัตกรรมว่าเหมาะสมกับการใช้งาน และ (5) ผลลัพธ์ที่สามารถแสดงให้เห็นก่อนได้ (trialability) คือ การสามารถแบ่งทดลองโดยผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองใช้นวัตกรรมนั้นสามารถจับต้องได้ โดยการสังเกตและสามารถถ่ายทอดได้

แนวคิดด้านเทคโนโลยี องค์การ สภาพแวดล้อม (Technology Organization Environment Framework--TOE)

กรอบแนวความคิดเรื่องบริบทด้านเทคโนโลยี องค์การ สภาพแวดล้อม หรือ TOE ได้ถูกพัฒนามาจากหลักการของ Tornatzky, Fleischer, and Chakrabarti (1990) ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ โดยเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในระดับพื้นที่เข้าสู่ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งมีอิทธิพลมาจากปัจจัยที่สำคัญ 3 ปัจจัย นำไปสู่กระบวนการตัดสินใจต่อการได้แก่ (1) ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (technology context) คือ การพิจารณาถึงเทคโนโลยีทั้งภายในและภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับองค์การ รวมถึงเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ยังไม่มีการนำมาใช้กับองค์การในขณะนั้น ให้มีความเหมาะสมและเข้าใช้งานได้กับสภาพแวดล้อมเทคโนโลยีและสารสนเทศที่องค์การดำเนินงานใช้อยู่ในปัจจุบัน (2) ปัจจัยทางด้านองค์การ (organization context) คือ การพิจารณาถึงขนาดขององค์การ ลักษณะการดำเนินธุรกิจ ทรัพยากรขององค์การในทุกด้าน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพนักงานในองค์การ และ (3) ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม (environment context) คือ การพิจารณาถึงลักษณะประเภทยุทธศาสตร์ที่องค์การดำรงอยู่ ชีตความสามารถในการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงของตลาด คู่แข่ง คู่ค้า นโยบายภาครัฐ รวมถึงข้อกฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ ข้อบังคับ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model--TAM)

ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแบบแผนในการทำนายการยอมรับด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งพัฒนาต่อจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned

Action--TRA) (Ajzen, 1991) ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับอธิบายระหว่าง 2 ตัวแปร คือ การรับรู้ว่ามีประโยชน์ (perceived usefulness) และการรับรู้ว่าง่ายต่อการใช้ (perceived ease of use) เป็นตัวแปรหลักที่สำคัญของผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ยอมรับในตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศให้มากขึ้น สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และนำเสนอทางเลือกที่มีคุณค่าสำหรับการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ได้งานที่มีคุณภาพดีขึ้น หรือทำให้งานเสร็จเร็วขึ้น ซึ่งส่งผลมีรายได้เพิ่มขึ้น ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) (Teo, Lim, & Fedric, 2007) ในทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยีถือว่า การรับรู้ประโยชน์เป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงการยอมรับ (adoption) หรือความตั้งใจที่จะใช้ และการใช้เทคโนโลยี (usage) เนื่องจากการรับรู้ว่ามีประโยชน์ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการยอมรับ และการรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการได้ใช้โดยส่งผ่านพฤติกรรมการยอมรับ (Venkatesh & Davis, 2000) (1) ทศคติต่อการได้ใช้ (attitude toward using) (2) พฤติกรรมความตั้งใจในการได้ใช้ (behavioral intentions to use) และ (3) การนำมาใช้งานจริง (actual system use) เป็นตัวแปรของทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี คำนึงถึงผลลัพธ์ของผู้ใช้งานด้านเทคโนโลยี ความง่ายต่อการใช้งานของเทคโนโลยี มีความสะดวกไม่ซับซ้อน และได้รับการยอมรับจากผู้ใช้งานไปสู่ความรู้ต่อความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการยอมรับ หรือความตั้งใจต่อการนำไปใช้และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการได้ใช้โดยส่งผ่านพฤติกรรมการยอมรับ (Siew, Rosli, & Yeow, 2020)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (A Theory of Planned Behavior--TPB)

Ajzen (1985) ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน หมายถึง ทฤษฎีที่พัฒนาต่อเนื่องจากทฤษฎีการกระทำอย่างมีเหตุผล พบว่า หากเกิดพฤติกรรมที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อนเกินความสามารถที่บุคคลสามารถควบคุมได้ ทฤษฎีการกระทำอย่างมีเหตุผลอาจไม่เป็นจริง ดังนั้น จึงได้เพิ่มตัวแปรการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม เกิดจากพฤติกรรมบุคคลภายนอกและขยายทฤษฎีเป็น ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) ซึ่งเป็นหลักการตาม ทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม (social psychology) ที่ได้พัฒนามาจาก Fishbein and Ajzen (1975) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (theory of reasoned action) ซึ่งทฤษฎีนี้อธิบายว่าการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดจากความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (behavioral beliefs) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (normative beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (control beliefs) นำไปสู่ความเชื่อแต่ละด้านที่ส่งผลต่อตัวแปรต่างๆ เพื่อผลักดันธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าสู่ตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พร้อมกับเชื่อมโยงคู่ค้าและผู้ประกอบการธุรกิจ ให้เข้าเข้าสู่ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Di Mauro, Ancarani, & Hartley, 2020)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Agbesi et al. (2018) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างประเภทงานก่อสร้างที่ยั่งยืน ได้นำอินเทอร์เน็ตมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาส่งเสริมความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มีกฎระเบียบในการปฏิบัติเพื่อลดแรงกดดันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการแข่งขันในการจัดซื้อจัดจ้าง

Aduwo, Ibem, Ayo-Vaughan, Afolabi, Uwakonye, and Oluwunmi (2020), Eggers (2020) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างประเภทงานก่อสร้างที่ยั่งยืน ได้นำอินเทอร์เน็ตมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาส่งเสริมความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มีกฎระเบียบในการปฏิบัติเพื่อลดแรงกดดันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการแข่งขันในการจัดซื้อจัดจ้าง

Tsou and Hsu (2015) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์แบบธุรกิจสู่ธุรกิจ (B2B) ที่แพร่หลายและผลการดำเนินงานทางการเงินที่มั่นคง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างโปร่งใส ลดขั้นตอนการสั่งซื้อ ช่วยลดข้อผิดพลาดต่อการตัดสินใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว สามารถสร้างโอกาสระหว่างผู้ขายและผู้รับจ้างอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม รวมถึงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม โดยการใช้ระบบไอทีที่อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จจากการใช้งานทั้งในระดับบุคคลและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Kumar and Ganguly (2021) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์แบบธุรกิจสู่ธุรกิจ (B2B) ที่แพร่หลายและผลการดำเนินงานทางการเงินที่มั่นคง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างโปร่งใส ลดขั้นตอนการสั่งซื้อ ช่วยลดข้อผิดพลาดต่อการตัดสินใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว สามารถสร้างโอกาสระหว่างผู้ขายและผู้รับจ้างอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม รวมถึงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม โดยการใช้ระบบไอทีที่อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จจากการใช้งานทั้งในระดับบุคคล

และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Kim, Suresh, and Kocabasoglu-Hillmer (2015), Sa'adah (2020), Siew et al. (2020) ได้ศึกษาการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นแบบมาตรฐานที่ทั่วโลกใช้กันอย่างแพร่หลาย รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการได้มีมาตรการและนโยบายต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศ เน้นกระบวนการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเครือข่ายโทรคมนาคมและคอมพิวเตอร์ โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางบริการข้อมูลสารสนเทศในการซื้อขายสินค้าและบริการ โดยเป็นการติดต่อสื่อสารกันระหว่าง 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้ซื้อ ฝ่ายผู้ค้า และฝ่ายดูแลตลาด สามารถติดตามผลสำเร็จและความถูกต้องของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด แต่ยังคงพบว่าองค์การจำนวนมากมักจะละเลยและขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอน รัฐบาลจึงให้การสนับสนุนและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจได้ดำเนินโครงการจัดฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการจัดซื้อจัดจ้างให้มีคุณภาพ เพิ่มศักยภาพให้แก่องค์กรได้รับสินค้าและบริการที่มีคุณภาพในราคาที่ยุติธรรม สอดรับกับนโยบายตามแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณของชาติให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

Khahro et al. (2021) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล แอปพลิเคชันอีคอมเมิร์ซ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร แนวคิดนวัตกรรมอื่นๆ ในการกำกับดูแลและบริหารจัดการงานด้านพัสดุให้มีความสะดวกทันสมัย ป้องกันการทุจริต กระตุ้นการลงทุนเพิ่มอัตราการหมุนเวียนทางการเงิน บริหารจัดการงบประมาณ การประมูล การซื้อขาย การชำระเงิน การติดต่อประสานงานและระบบฐานข้อมูลแบบออนไลน์ ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความก้าวหน้าง่ายต่อการนำไปใช้ เพิ่มทักษะความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยประมวลงานผ่านทาง

เว็บไซต์การจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้งานสำเร็จลุล่วง สามารถขยายตลาดสู่ระดับชาติและระดับโลก

นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในปัจจุบันภาครัฐมีนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อความร่วมมือกับเอกชนในการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แนวทางการส่งเสริมกลุ่มธุรกิจ SMEs ที่มีการเติบโตสูงในประเทศไทย คือ การกำหนดนโยบายที่บูรณาการมุ่งเน้นส่งเสริมการเติบโตของ SMEs เนื่องจากภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้ SMEs สามารถเติบโตสูงนั้นแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบออกไปอยู่ในหลายหน่วยงาน (Fueangfoong, 2018) เพื่อช่วยให้ SMEs มีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น ช่วยสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างแท้จริง โดยแนวคิดของการดำเนินงานภายใต้แผนการส่งเสริมฯ นั้นให้ความสำคัญทั้งการพัฒนา SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด (competitive growth) และการส่งเสริม SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ (inclusive growth)

ทั้งนี้ การส่งเสริมและพัฒนา SMEs มีความเกี่ยวข้องับประเด็นการพัฒนาที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามแนวทางการดำเนินงานที่มีความสำคัญ เป็นแนวทางที่จะสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนให้กับ SMEs และถือได้ว่าเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs ของแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 (Noiprom, Phuthamma, Yakampom, Phramueangkhong, Phimbaotham, & Kamonchit, 2020) มีดังนี้ (1) ปรับปรุงให้การดำเนินธุรกิจของ SMEs มีความสะดวกมากขึ้น (ease of doing business) (2) ส่งเสริมให้ SMEs มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบ

มีอาชีพ (smart SMEs) และ (3) พัฒนา SMEs รุ่นใหม่ให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่สร้างคุณค่าและมูลค่า (high value startup)

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญต่อการเติบโตที่ยั่งยืนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต้องทำการตลาดบนโลกออนไลน์ โดยใช้การคำนวณเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในยุคดิจิทัลตลาดออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อรองรับการสื่อสารที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยคำนึงถึงลักษณะของผู้ประกอบการที่มีแนวคิดเชิงนวัตกรรมในการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ โดยสร้างให้เป็นผู้ประกอบการที่ทันสมัยให้มีรายได้ยอดขายและทำกำไรเพิ่มขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ สร้างโอกาสในการเพิ่มการจ้างแรงงาน โครงสร้างพื้นฐานที่ดี และยกระดับคุณภาพชีวิต ปรับลดต้นทุนให้มีความเหมาะสมในระยะยาว โดยการพัฒนากลยุทธ์และความน่าเชื่อถือต่อการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจ SMEs มีการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เพิ่มช่องทางการตลาดที่มีศักยภาพทั้งในและต่างประเทศ ช่วยขยายตลาดและฐานลูกค้า เพื่อให้ได้ระดับการแข่งขันที่ยั่งยืน (Win, 2019)

2. การกระตุ้นและส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่หรือผู้ประกอบการเดิมให้สามารถดำเนินธุรกิจได้เติบโตและมั่นคง เมื่อโลกธุรกิจยุคใหม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น และต้องปรับตัวเพื่อให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคเศรษฐกิจโลกดิจิทัล โดยมีนโยบายที่สำคัญที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนา

นวัตกรรม ด้านการส่งเสริมด้านการตลาด และด้านการส่งเสริมด้านการลงทุน (Amnatwipavee, Plainbangyang, Chirinang, & Sakuna, 2020)

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กรมบัญชีกลางได้พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement: e-GP) เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเริ่มตั้งแต่จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดซื้อจัดจ้าง จัดทำสัญญา การบริหารสัญญา เป็นต้น รวมทั้งผู้ค้ากับภาครัฐหากต้องการเสนอราคาด้วยวิธี ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) วิธตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) ผู้ค้ากับภาครัฐต้องดำเนินการ เสนอราคาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น ซึ่งผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564-ธันวาคม 2564) มีหน่วยงานรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและก่อหนี้แล้วทั้งสิ้น จำนวน 988,096 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 83.60 ของจำนวนโครงการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด มูลค่าที่จัดหาได้ จำนวน 352,235.21 ล้านบาท ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณได้จำนวน 14,133.02 ล้านบาท หรือประหยัดได้ร้อยละ 3.86 ของวงเงินงบประมาณในการจัดหาเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในการส่งเสริม SMEs ให้ได้รับการจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มมากขึ้น กระทรวงการคลังจึงออกมาตรการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งมีกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2563 โดยกฎกระทรวงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้ขึ้นบัญชี

รายการพัสดุและบัญชีรายชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งหน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง และได้มีสิทธิประโยชน์ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หมวด 5 การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ประกอบด้วย มาตรา 51 ผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่จะเข้าร่วมยื่นข้อเสนอ ต้องขึ้นทะเบียนไว้กับกรมบัญชีกลาง ได้แก่ สาขางานก่อสร้างทาง สาขางานก่อสร้างสะพาน สาขางานก่อสร้างชลประทาน สาขางานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งและชายฝั่ง สาขางานก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในทะเล สาขางานก่อสร้างชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล และสาขางานก่อสร้างชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ มาตรา 52 ผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมยื่นข้อเสนอต้องขึ้นทะเบียนไว้กับกรมบัญชีกลาง และมาตรา 53 ให้กรมบัญชีกลางประกาศรายชื่อผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนไว้ในระบบ e-GP โดยหน่วยงานรัฐ ไม่ต้องจัดให้มีการขึ้นทะเบียนประเภทนั้นอีก และให้กำหนดเป็นคุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ายื่นข้อเสนอไว้ในประกาศเชิญชวนด้วย (Government Procurement and Inventory Management Act B.E. 2560, 2017)

2. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ส่วนที่ 4 การดำเนินการด้วยวิธีการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ 9 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามระเบียบนี้ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง งานทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (electronic government procurement: e-GP) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดโดยให้หน่วยงานของรัฐใช้เอกสารที่จัดพิมพ์จากระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์เป็น

เอกสารประกอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการที่กำหนดในระเบียบนี้ (Regulation of the Ministry of Finance on Public Procurement and Supplies Administration B.E. 2560, 2017)

3. กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 หมวด 2 พัสดส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพ, หมวด 7/1 พัสดส่งเสริมการผลิตภายในประเทศ, หมวด 7/2 พัสดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Ministerial Regulation Prescribing Supplies and Methods for Procurement of Supplies that the State Wants to Promote or Support (No.2) B.E. 2563, 2020)

4. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 693 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2564 เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (4) อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 162 โดยการกำหนดอัตราค่าปรับเป็นอัตราร้อยละ 0 ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือ (The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division, 2022a)

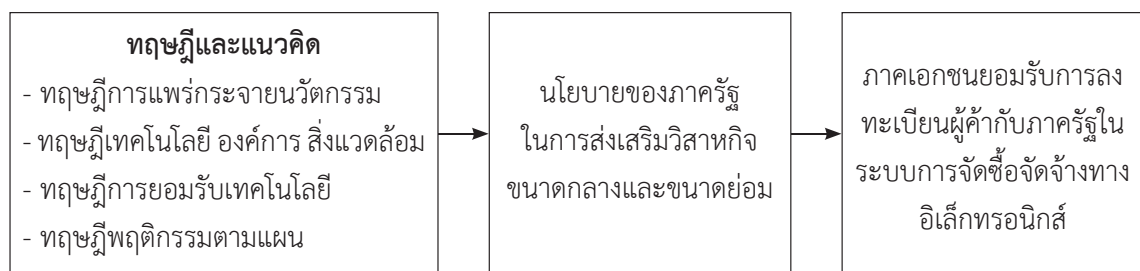
5. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 78 ลงวันที่ 31 มกราคม 2565 เรื่อง อนุมัติยกเว้นและกำหนดแนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2563 กรณีจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ให้แต่มีต่อด้านราคาแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร้อยละ 10 หากผู้เสนอราคาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามบัญชีรายชื่อที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ขึ้นบัญชีไว้ สามารถเสนอราคาได้สูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกินร้อยละ 10 โดยระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์จะคำนวณคะแนนให้อัตโนมัติ (The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division, 2022b)

นอกจากแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภาครัฐแล้ว ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) หรือเรียกสั้นๆ ว่า SME Bank เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่

อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง และกระทรวงอุตสาหกรรม มีภารกิจหลักในการช่วยเหลือและสนับสนุน SMEs ไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของ SMEs ในการต่อยอดเชื่อมโยงให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างโอกาส และกระจายสู่ชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศ รวมถึงธนาคารออมสินเป็นธนาคารเฉพาะกิจของรัฐซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกยิ่งขึ้น สามารถนำเงินทุนมาหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs และ SMEs Startup ธนาคารออมสินได้นำนโยบายของรัฐมารวมผลักดันและสนับสนุน SMEs และ SMEs Startup อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผ่านโครงการต่างๆ เพื่อจุดประกายความคิดแก่ผู้ที่ต้องการเริ่มต้นกิจการเพื่อให้มีนวัตกรรม (Amnatwipavee et al., 2020)

กรอบในการวิเคราะห์



ภาพ 2 กรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์

ทฤษฎี และแนวคิดใหม่ๆ ส่งผลกระทบต่อการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น ซึ่งมีส่วนต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าสืบค้นข้อมูลทฤษฎี แนวคิด และวิเคราะห์บทความจากการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการวิจัยครั้งนี้ โดยทำการศึกษาจากบทความงานวิจัย บทความทางวิชาการ หนังสือ และผลงานวิจัยของนักวิชาการต่างๆ

ทั้งในและต่างประเทศเพื่อสร้างองค์ความรู้และประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การทบทวนวรรณกรรมนี้จะถูกใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ดังต่อไปนี้ (1) ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (2) ทฤษฎีเทคโนโลยี องค์การ สิ่งแวดล้อม (3) โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี และ (4) ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

2. ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement--e-GP) สำหรับหน่วยงานของรัฐ (The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division, 2022c) ได้มีการพัฒนาระบบให้รองรับ พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เนื่องจากปัญหาของระบบเดิม มีความเสี่ยงในการรั่วไหลของข้อมูล ผู้ซื้อเอกสาร/ดาวน์โหลดเอกสาร ความเสี่ยงในการรั่วไหลของข้อมูลราคา ระบบขัดข้องจากปริมาณการใช้งานมากหรือระบบงานอื่นขัดข้อง และกระบวนการไม่ครบถ้วนตาม กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และยังไม่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทุกขั้นตอน กองระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและราคากลาง กรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและรับผิดชอบความปลอดภัยของระบบ e-GP จึงเพิ่มประสิทธิภาพระบบ e-GP รองรับปริมาณการใช้งานที่มากขึ้น และรองรับเทคโนโลยีในปัจจุบันให้มีความคล่องตัว จึงได้มีการปรับปรุงระบบตั้งแต่การลงทะเบียนหน่วยงานของรัฐ การอนุมัติการลงทะเบียนหน่วยงานของรัฐ สำหรับกรมบัญชีกลาง /สำนักงานคลังจังหวัด รวมถึงขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างในระบบ e-GP มีดังนี้ (1) แผนการจัดซื้อจัดจ้าง (2) เพิ่มโครงการ (3) ขอบเขตของงาน/รายละเอียดคุณลักษณะ/แบบรูปรายการก่อสร้างและราคากลาง (4) รายงานขอซื้อขอย้าง และแต่งตั้งคณะกรรมการ (5) จัดซื้อจัดจ้าง (6) พิจารณาผล และอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง (7) ประกาศผู้ชนะและแจ้งผลการ

พิจารณา (8) อุทธรณ์ (9) ทำสัญญา และ (10) บริหารสัญญา

3. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement: e-GP) ระยะที่ 5 สำหรับผู้ค้ากับภาครัฐ (The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division, 2022d) ได้มีการพัฒนาระบบ e-bidding ใหม่ ในการยื่นข้อเสนอราคา ดังนี้ (1) พัฒนาระบบในรูปแบบ Micro Service เพื่อให้ระบบสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องแม้ระบบงานส่วนอื่นมีข้อขัดข้อง (2) กำหนดระบบเสนอราคาเป็นระบบผูกเงื่อนไขระบบ e-Market/e-bidding ไม่สามารถใช้งานได้ต้องเสนอราคาได้ทันที (3) ขั้นตอนครบถ้วนตามกฎหมายระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง (4) ปรับปรุงกระบวนการเสนอราคา และลดระยะเวลาการเสนอราคา เพื่อลดความเสี่ยงในการรั่วไหลของข้อมูล (5) นำเทคโนโลยี Blockchain ซึ่งมีความปลอดภัยของข้อมูลมาใช้ในการเก็บข้อมูลที่สำคัญ (6) รองรับกรณีเกิดปัญหาข้อขัดข้องทางเทคนิค ทำให้ผู้ค้าไม่สามารถเสนอราคาได้ (7) เพิ่มระบบความปลอดภัยในการยื่นข้อเสนอ เช่น การเข้ารหัสเว็บไซต์กรณีมีการพยายามลื้อคอินเข้าสู่ระบบหลายครั้ง เป็นต้น (8) สามารถลงนามในเอกสารโดยใช้ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) เพื่อให้เป็น paperless ทั้งกระบวนการ (9) ปรับปรุงการเก็บ log ขั้นตอนการทำงานที่สำคัญอย่างละเอียด และ (10) เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น เพื่อลดเอกสารและลดขั้นตอนการทำงาน

นอกจากนี้ ยังมีขั้นตอนการลงทะเบียนผู้ค้ากับภาครัฐ (รูปแบบใหม่) การยื่นขอหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ (e-LG) รูปแบบใหม่ และไม่มีการซื้อเอกสาร e-bidding เป็นต้น

บทสรุป

จากแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนโดยให้หน่วยงานภาครัฐจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจากผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งได้ขึ้นบัญชีรายการพัสดุและบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไว้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมดซึ่งได้ขึ้นบัญชีรายชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 พร้อมกับพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic government procurement--e-GP) ซึ่งเป็นระบบที่จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ประหยัดงบประมาณ เพิ่มความคุ้มค่าและความโปร่งใส สามารถตรวจสอบกระบวนการจัดหาพัสดุได้ โดยใช้วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (electronic bidding--e-bidding) ซึ่งมีเกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะ หากเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกิน ร้อยละ 10 ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภายในประเทศ และพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศไทย เกิดธุรกิจประเภทต่างๆ มากมาย สร้างความหลากหลายให้กับระบบเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงาน และกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกสินค้าและบริการมากขึ้น ผู้ประกอบการนำวัตถุดิบท้องถิ่น

มาผลิตเป็นสินค้า ก่อให้เกิดรายได้กลับไปท้องถิ่นนั้นๆ ส่งเสริมรายได้สู่ท้องถิ่นและกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังภูมิภาคต่างๆ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบในประเทศ รวมถึงการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ทำให้เกิดการส่งเสริมซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่กับภาคการผลิตท้องถิ่นได้และช่วยป้องกันการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศได้

ข้อเสนอแนะ

1. กรมบัญชีกลางควรมีการประชาสัมพันธ์ หรือ หนังสือเวียนแจ้งเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบ e-GP ระยะที่ 5 แก่หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการที่ต้องการเป็นผู้ค้ากับภาครัฐ
2. หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีจำนวนมาก ผู้ใช้งานยังขาดความเข้าใจ และสับสนในรายละเอียดเนื้อหา
3. ลดความซับซ้อนในการใช้ระบบจัดซื้อจัดจ้าง (e-GP) ปรับปรุงขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น
4. ฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่ยังขาดความชำนาญในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. 2560 ระเบียบ กฎกระทรวง คำสั่ง หนังสือเวียน และหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ให้มีความถูกต้องครบถ้วน เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมกับธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในส่วนที่ผู้ประกอบการยังขาดการสร้างความรู้
5. ระบบจัดซื้อจัดจ้างสามารถดำเนินการผ่านทางระบบ Cloud Computing ที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้

References

- Aduwo, E. B., Ibem, E. O., Ayo-Vaughan, E. A., Afolabi, A. O., Uwakonye, U. O., & Oluwunmi, A. A. (2020). Determinants of e-procurement implementation in construction in Nigeria. *International Journal on Emerging Technologies*, 11(2), 746-755.
- Agbesi, K., Fugar, F. D., & Adjei-Kumi, T. (2018). Modelling the adoption of sustainable procurement in construction organisations. *Built Environment Project and Asset Management*, 8(5), 461-476.
- Ajzen, I. (1985). From intentions to actions: A theory of planned behavior. In J. Kuhl & j. Beckmann (Eds.), *Action control from cognition to behavior* (pp. 11-39). Springer Berlin Heidelberg.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- Amnatwipavee, S., Plainbangyang, S., Chirinang, P., & Sakuna, J. (2020). Government policy to promote Small and Medium Enterprises to be sustainable. *Journal of Administrative and Management Innovation*, 8(3), 56-66. [In Thai]
- Di Mauro, C., Ancarani, A., & Hartley, T. (2020). Unravelling SMEs' participation and success in public procurement. *Journal of Public Procurement*, 20(4), 377-401.
- Eggers, F. (2020). Masters of disasters? Challenges and opportunities for SMEs in times of crisis. *Journal of Business Research*, 116(1), 199-208.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention and behaviour: An introduction to theory and research*. Addison-Wesley.
- Fueangfoong, S. (2018). Cooperation policy between public and private sectors for promotion and development of small and medium enterprise entrepreneurs into green economy. *Journal of Rangsit Graduate Studies in Business and Social Sciences*, 4(2), 174-187. [In Thai]
- Government Procurement and Inventory Management Act B.E. 2560. (2017). *Royal Thai Government Gazette*, 134(210 B), 1-71. [In Thai]
- Khahro, S. H., Hassan, S., Zainun, N. Y. B., & Javed, Y. (2021). Digital transformation and e-commerce in construction industry: A prospective assessment. *Academy of Strategic Management Journal*, 20(1), 1-8.
- Kim, M., Suresh, N. C., & Kocabasoglu-Hillmer, C. (2015). A contextual analysis of the impact of strategic sourcing and E-procurement on performance. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 30(1), 1-16.

- Kumar, N., & Ganguly, K. K. (2021). External diffusion of B2B e-procurement and firm financial performance: Role of information transparency and supply chain coordination. *Journal of Enterprise Information Management*, 34(4), 1037-1060.
- Ministerial Regulation Prescribing Supplies and Methods for Procurement of Supplies that the State Wants to Promote or Support (No.2) B.E. 2563. (2020). *Royal Thai Government Gazette*, 137(104 A), 1-7. [In Thai]
- Noiprom, N., Phuthamma, A., Yakampom, V., Phramueangkhong, S., Phimbaotham, T., & Kamonchit, N. (2020). The analysis of the entrepreneur's capability Small and Medium Enterprises (SMEs) in Loei area. *Research and Development Journal, Loei Rajabhat University*, 15(52), 19-29. [In Thai]
- Potjanajaruwit, P. (2020). Agrarian business development in accordance with the national economic and social development plan of SMEs in Thailand. In *E3S web of conferences* (vol. 175, p. 13036). EDP Sciences. [In Thai]
- Regulation of the Ministry of Finance on Public Procurement and Supplies Administration B.E. 2560. (2017). *Royal Thai Government Gazette*, 134(24 A), 13-54. [In Thai]
- Rogers, E. M. (2010). *Diffusion of innovations*. Simon & Schuster.
- Sa'adah, N. (2020). The implementation of E-procurement in Indonesia: Benefits, risks, and problems. *INFERENSI: Jurnal Penelitian Sosial Keagamaan*, 14(2), 283-304.
- Siew, E. G., Rosli, K., & Yeow, P. H. (2020). Organizational and environmental influences in the adoption of Computer-Assisted Audit Tools and Techniques (CAATTs) by audit firms in Malaysia. *International Journal of Accounting Information Systems*, 36, 100445.
- Surya, B., Menne, F., Sabhan, H., Suriani, S., Abubakar, H., & Idris, M. (2021). Economic growth, increasing productivity of SMEs, and open innovation. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 7(1), 1-37.
- Teo, T. S., Lim, G. S., & Fedric, S. A. (2007). The adoption and diffusion of human resources information systems in Singapore. *Asia Pacific Journal of Human Resources*, 45(1), 44-62.
- The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division. (2022a). *Measures to assist entrepreneurs during the epidemic of coronavirus disease 2019*. Retrieved from <https://bit.ly/3M9iWYc> [In Thai]
- The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division. (2022b). *Approve the exemption and set guidelines for compliance with the ministerial regulations prescribing supplies and procurement methods that the government wants to promote or support (No. 2) B.E. 2563*. Retrieved from <https://bit.ly/3md45BC> [In Thai]

- The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division. (2022c). *Electronic government procurement: e-GP: Phase 5 for government agency*. Retrieved from <https://bit.ly/3Mjuvfo> [In Thai]
- The Comptroller General's Department, Electronic Government Procurement and Focal Price Division. (2022d). *Optimizing the electronic government procurement system (e-government procurement: e-GP): Phase 5 for traders and the government sector*. Retrieved from <https://bit.ly/3ObxY1a> [In Thai]
- Tornatzky, L. G., Fleischer, M., & Chakrabarti, A. K. (1990). *Processes of technological innovation*. Lexington Books.
- Tsou, H. T., & Hsu, S. H. Y. (2015). Performance effects of technology-organization-environment openness, service co-production, and digital-resource readiness: The case of the IT industry. *International Journal of Information Management*, 35(1), 1-14.
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186-204.
- Win, T. (2019). *The intention to adopt electronic commerce by small and medium sized enterprises in Yangon city, Myanmar*. Master's Thesis of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce.